

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+ 373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P.Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Nr. 3r-101/21 din 12.05.2021

Dnei Domnica Manole
Președintele Curții Constituționale a RM

Prin prezenta, în baza încheierii din 31 martie 2021, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție Vă expediază sesizarea depusă de Natalia Moloșag reprezentată de Iurie Sorochincu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „[...] care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile [...]” prevăzută în art. 249 alin. (3) din Codul administrativ.

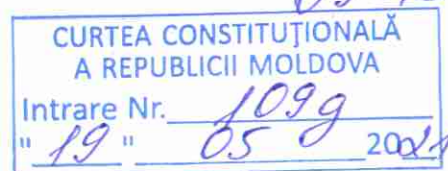
Anexă: copia încheierii din 31 martie 2021 pe 4 pagini, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 13 pagini.

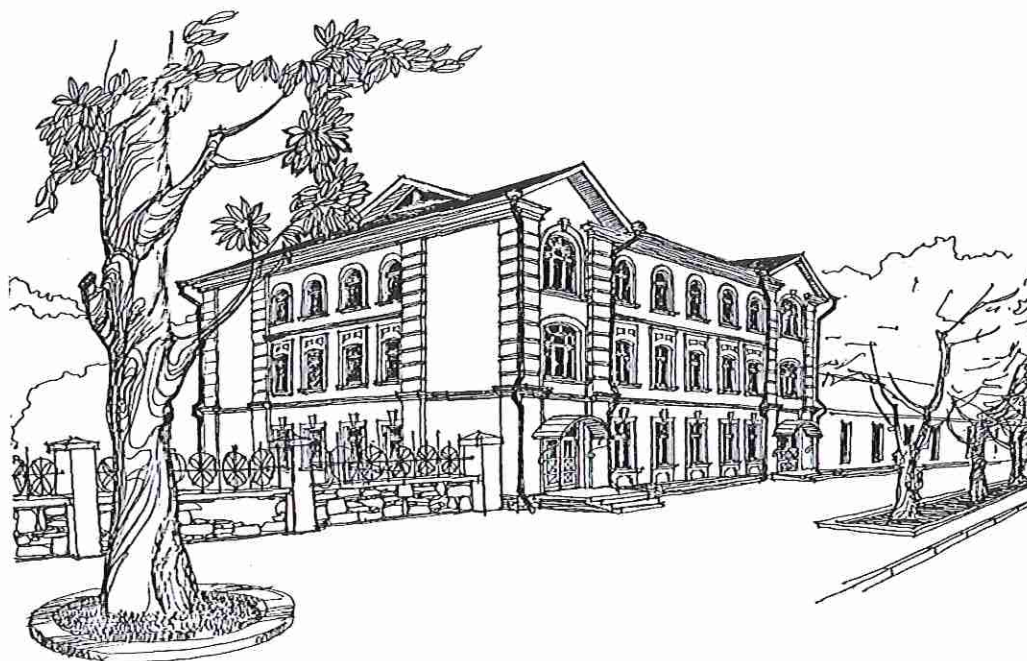
Cu respect,

**Președintele interimar al Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție**

Tamara Chișca-Doneva

Ex: T.Bradu

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate:

A.1. Persoană fizică

1. Nume: Moloșag

2. Prenume: Natalia

5. Reprezentant: Sorochin Iuri (avocat)

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

1. La 26 ianuarie 2021, în adresa Curții de apel Chișinău, a fost înregistrată cererea avocatului Sorochin Iurie în interesele creditorului Moloșag Natalia, privind inițierea executării hotărârii instanței de contencios administrativ - a deciziei Curții de Apel Chișinău dosarul nr. 3a-1544/18 din data de 06.03.2019 și emiterea în acest sens, a încheierii judecătorești în temeiul art. 249 alin. (2), (3) Cod administrativ.
2. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22.02.2021 s-a dispus:
 - Se acceptă cererea depusă de avocatului Sorochin Iurie, în interesele creditorului Moloșag Natalia și se intentează procedura de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1544/18 din data de 06 martie 2019.
 - Se acordă debitorului Uniunea Avocaților din Republica Moldova, un termen de 30 de zile calendaristice de la data recepționării prezentei încheieri, pentru executarea benevola a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1544/18 din data de 06 martie 2019.
3. La 05 martie 2021 debitorul Uniunea Avocaților din Republica Moldova a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22.02.2021, prin care a solicitat anularea integrală a încheierii recurate cu adoptarea unei noi încheieri, prin care *se respinge cererea avocatului Sorochin Iurie în interesele creditorului Moloșag Natalia, privind inițierea executării hotărârii instanței de contencios administrativ - a deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 06.03.2019 și a refuza în inițierea procedurii de executare a documentului executoriu - decizia Curții de Apel Chișinău din 6 martie 2019, dosarul nr. 3a-1544/18.*
4. Astfel, în procedura Curții Supreme de Justiție, completul nr. 2 de contencios administrativ, se află în examinare recursul Uniunii Avocaților din RM împotriva Încheierii Curții de Apel Chișinău din 22.02.2021 privind intentarea procedurii de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1544/18 din data de 06 martie 2019.

C. Obiectul sesizării

1. Obiect al prezentei sesizări la Curtea Constituțională îl constituie controlul constituționalității sintagmei „(...) care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile (...)”, prevăzută de art. 249 alin (3) din Cod administrativ al RM, prevederi legale care admit declararea recursului și pe care Creditorul Moloșag Natalia și reprezentantul acesteia avocatul Sorochin Iuri consideră neconstituționale, iar verificarea căroră cade în exclusivă competență a Curții Constituționale.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

2. Noi, în calitate de autorii ai sesizării, susținem că textul legal contestat este incert și imprevizibil, or din textul citat nu este clar dacă acesta este aplicabil și încheierii de intentare a procedurii de executare sau doar deciziilor din cadrul procedurii de executare, adică deciziilor ce apar când procedura a fost intentată și, totodată, permite redeschiderea ulterioară a aceleiași judecăți, prin înlăturarea caracterului efectiv al unei hotărâri judecătorești irevocabile ca fiind expresie a puterii judecătorului de a tranșa litigiile, care are forța recunoscută de lege, încălcând astfel stabilitatea și securitatea raporturilor juridice.
3. Urmare a celor menționate, autorii sesizării atrag atenția instanței de contencios constituțional că norma contestată nu este suficient de clară și completă, este lipsită de accesibilitate și previzibilitate, nu stabilește clar limitele intervenției judecătorului de contencios administrativ urmare a recursului împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare și, respectiv, încalcă implicit drepturile garantate de articolul 1 aliniatul (3), articolul 23 aliniatul (2).
4. Totodată, prin faptul că norma, constituționalitatea căreia urmează a fi verificată, permite revizuirea și descalificarea efectelor unei hotărâri judecătorești irevocabile și executorii, ceea ce încalcă caracterul efectiv a remediului adresării în instanța de contencios administrativ, se violează prevederile articolului 20 și articolului 120 din Constituție, iar prin prisma principiilor constituționale din blocul de constituționalitate, articolul 6 și articolul 13 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.
5. Astfel, prin încălcarea prevederilor articolului 20 și articolului 23 din Constituție, are loc o violare a prevederilor articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție, fapt inadmisibil într-o societate cu adevărat democratică.
6. Deci, articolul 1 aliniatul (3) din Constituție prevede că *„Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate”*.
7. Prin „stat de drept”, doctrina constituțională desemnează „un sistem de drept cu norme juridice suficient de precise pentru a putea fi aplicabile, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar și să poată fi verificată conformitatea aplicării lor cu norme de referință.

8. Totodată, articolul 23 aliniatul (2) din Constituție prevede că *„Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”*.
9. Astfel, articolul 23 aliniatul (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.
10. Urmare a celor menționate supra, autorii sesizării, avînd în vedere că invocă faptul că prevederea normativă supusă controlului constituțional nu este una explicită, accesibilă și previzibilă, este evidentă aplicabilitatea și incidența articolului 1 aliniatul (3) și articolului 23 aliniatul (2) din Constituție la controlul constituționalității articolului 249 alin (3) din Cod administrativ al RM.
11. Totodată, prin crearea unor căi camuflate de reexaminare a fondului cauzei hotărîrea asupra căreia este dedusă executării, sau chiar prin blocarea efectelor unei hotărîri irevocabile și executorii, prin norma contestată se creează mecanisme de reluare și repunere în discuție a aspectelor litigioase tranșate deja, circumstanțe ce încalcă flagrant principiul stabilității raporturilor juridice și violează articolul 20, articolul 120 din Constituție și articolul 6 și articolul 13 din CoEDO.
12. Articolul 120 din Constituție prevede că *„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive”*.
13. La fel, articolul 54 aliniatul (1) din Constituție prevede că *„În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului”*, iar la aliniatul (3) prevede că *„Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24”*.
14. Ingerința în acest drept garantat de Constituție are loc indirect, prin intermediul prevederilor constituționale descrise mai sus și se rezumă la aceea că prevederile articolului 249 alin (3) din Cod administrativ al RM suprimă și diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului proclamate în articolul 20 și articolul 23 aliniatul (2) din Constituție.
15. În astfel de circumstanțe, este evidentă ingerința prevederilor articolului 249 alin (3) din Cod administrativ al RM în drepturile garantate de articolul 1 aliniatul (3), articolul 20, articolul 23 aliniatul (2), articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) și articolul 120 din Constituție, articolul 6 și articolul 13 din CoEDO.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

16. **Cu referire la încălcarea dreptului protejat de articolul 1 aliniatul (3) din Constituție**, autorii sesizării consideră că prin prevederile articolului 249 alin (3) din Cod administrativ al RM legiuitorul a încălcat flagrant principiul preeminenței dreptului și securității juridice, principii fundamentale ale unui stat de drept.
17. Astfel, articolul 1 aliniatul (3) din Constituție prevede că Republica Moldova este un stat de drept.
18. Prin „stat de drept”, doctrina constituțională desemnează „un sistem juridic prezentând următoarele proprietăți – formularea unor norme juridice suficient de precise pentru a putea fi aplicabile, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitraru și să poată fi verificată conformitatea aplicării lor cu norme de referință, iar procedurile să permită controlul efectiv al conformității normelor aplicate cu cele de rang superior” (controlul de constituționalitate).
19. Statul de drept, astfel definit, presupune o structura clară și bine articulată a ierarhiei normelor, printr-o încadrare determinată precis a lor în ordinea constituțională, prin legi precise și care prevăd limitele exacte ale acțiunii pentru organele de execuție, cu jurisdicții competente de control a conformității normelor individuale și generale, s.a.
20. Așadar, constituționalismul garantează ideea de stat de drept, întrucât integrează, în general, ordinea statului de drept, afirmă supremația Constituției și respectarea drepturilor fundamentale, generalizează controlul jurisdicțional al aplicării lor efective și concrete, ceea ce ilustrează, în mod expresiv, preeminența dreptului în raport cu cele două mari dimensiuni – democrația și respectarea drepturilor fundamentale ale omului.
21. Securitatea juridică este unul din principiile fundamentale ale „statului de drept”. Conceptul de securitate juridică are o accepțiune strict formală, relevată în doctrina constituțională, desemnând acea „proprietate a unui sistem juridic de a institui pentru toți destinatarii un cadru normativ relativ determinat care să permită o orientare precisă și clară a acestora la un moment dat”.
22. „Securitatea juridică” nu comportă nici o garanție relativă la stabilitatea unui anumit conținut normativ, ci implica obligația ca normele să fie aplicate și modificate de o manieră explicită, accesibilă și previzibilă.
23. Astfel, prevederile articolului 249 alin (3) din Cod administrativ al RM, nu este o normă juridică suficient de clară, completă și precisă pentru a putea fi aplicabilă, este lipsită de accesibilitate și previzibilitate, care să permită o

orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar, iar conținutul acestora este incert, permite ingerința într-o hotărîre judecătorească irevocabilă și executorie, care se bucură de proprietățile „lucrului judecat” și nu stabilește limite clare de ingerință a judecătorului în procesul de examinare a recursului împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare urmare a unui proces de contencios administrativ.

24. Curtea Constituțională menționează, în hotărîrea sa, că principiul certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept, consfințit prin articolul 1 aliniatul (3) din Constituție. Așadar, asigurarea și respectarea principiului certitudinii juridice obligă statul să edicteze într-o manieră previzibilă normele adoptate (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 51).
25. Totodată, conform jurisprudenței constatăte a CoEDO, incertitudinea juridică este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului.
26. **Cu referire la încălcarea dreptului protejat de articolul 23 aliniatul (2) din Constituție**, autorii sesizării consideră că prevederile articolului 249 alin (3) din Cod administrativ al RM nu sunt calitative, iar exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 aliniatul (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și clare.
27. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea fiind publicată în Monitorul Oficial.
28. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).
29. Totodată, pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul

legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, §66; *v. Malta*, 28 august 2018, § 50-52).

30. O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).
31. La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.*: accesibilitatea și previzibilitatea. În particular, textul legislativ trebuie să corespundă principiului coerenței.
32. Astfel, legea trebuie să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, care generează incertitudine și insecuritate juridică. În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 45).
33. Prin urmare, se reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.
34. În aceste circumstanțe, autorii sesizării atrag atenția că prevederile legale contestate nu sunt redactate cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea din acestea. Prin urmare, prevederile contestate induc incertitudine juridică, fiind astfel contrare și articolului 1 aliniat (3) și articolului 23 aliniat (2) din Constituție.
35. **Cu referire la încălcarea drepturilor protejate de articolul 20 și articolul 120 din Constituție, în bloc constituțional cu articolul 6 și articolul 13 din CoEDO**, autorii sesizării consideră că textul legal contestat atentează la prejudicialitatea hotărârii judecătorești. Acest efect face imposibil o altă apreciere într-un alt proces al faptelor și raporturilor juridice, care au fost deja stabilite printr-o hotărâre judecătorească. Prejudicialitatea are limite subiective și obiective. Cele subiective cer ca acest efect juridic să se producă prin participarea la un alt proces a aceluiași persoane. Limitele obiective se referă la examinarea în cadrul altui proces a aceluiași fapte și raporturi juridice în privința cărora a fost emisă deja o hotărâre irevocabilă. Respectarea prejudicialității contribuie la soluționarea justă a cauzelor deduse judecării,

exclue posibilitatea pronunțării hotărârilor contradictorii, facilitează procesul probației.

36. Astfel, având în vedere efectele puterii lucrului judecat (exclusivitatea, incontestabilitatea, executorialitatea, prejudicialitatea, obligativitatea), putem spune că drepturile subiective civile consacrate în hotărârile judecătorești irevocabile (îvestite cu putere de lucru judecat) se bucură de o anumită siguranță, stabilitate și certitudine or, partea care a pierdut procesul nu poate să repună în discuție dreptul recunoscut prin acea hotărâre.
37. În lumina principiului autorității de lucru judecat, instanța de recurs reține că o hotărâre judecătorească, prin care s-au stabilit faptele enunțate, cât și constatările reținute în mod irevocabil, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre. Răsturnarea puterii lucrului judecat, printr-o reluare a judecării într-o nouă acțiune între părți, determină o instabilitate a raporturilor juridice civile, care, odată stabilite printr-o hotărâre judecătorească cu caracter irevocabil, intră în sfera raporturilor de ordine publică, pe care părțile nu o pot modifica nici în situația în care ar exista acordul lor.
38. În concluzie, CEDO a stabilit că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a articolului 6§1 și articolului 13 din Convenție. Dezlegarea asupra unei probleme de drept date printr-o hotărâre irevocabilă este de natură să clarifice din acel moment acea problemă, creând speranța legitimă că ea nu va mai fi negată de o altă instanță de judecată într-o procedură ulterioară.
39. La caz, sunt incidente și expunerile Curții Constituționale a Republicii Moldova în decizia de inadmisibilitate adoptată la 9 februarie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă și a unor prevederi din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002. În pct. 26 Curtea Constituțională, reține că hotărârea judecătorească reprezintă actul final de dispoziție al unei instanțe judecătorești. Hotărârea judecătorească irevocabilă dispune de autoritatea lucrului judecat și produce unele efecte juridice precum: exclusivitatea, prejudicialitatea, obligativitatea, executorialitatea. La pct. 27, Curtea menționează că, potrivit efectului prejudicialității, faptele și raporturile juridice stabilite anterior printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă sunt obligatorii pentru instanța care judecă o altă pricină la care participă aceleași

persoane. Iar, la pct. 28 și 29 din decizia menționată supra, Curtea a relatat că, având ca scop asigurarea stabilității și obligativității hotărârii judecătorești, caracterul prejudicial al hotărârii de judecată constituie un mijloc ce certifică necontrarietatea actelor judiciare și asigură aplicabilitatea principiului certitudinii juridice.

- 40. Cu referire la încălcarea dreptului protejat de articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție**, autorii sesizării atrag atenția instanței de contencios constituțional că adoptarea aliniatului (2) litera b¹) a articolului 327 din Cod penal, în forma actuală, suprimă și diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, inclusiv ale autorului sesizării, cum ar fi drepturile fundamentale protejate de articolul 1 aliniatul (3) și articolul 23 aliniatul (2) din Constituție, prin ce se încalcă prevederile articolului 54 aliniatul (1) din Constituție și totodată, prin prisma prevederilor aliniatului (3) al aceluiași articol, conform cărora nu sunt aplicabile excepțiile de restrângere a drepturilor proclamate în articolele 20-24 din Constituție, s-a încălcat și prevederile articolului 54 aliniatul (3) din Constituție.
- 41.** În concluzia celor menționate, cu certitudine, se desprinde faptul că sintagma „(...) care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile (...)”, prevăzută de art. 249 alin (3) din Cod administrativ al RM, nu este o normă juridică suficient de clară, completă și precisă pentru a putea fi aplicabilă, este lipsită de accesibilitate și previzibilitate, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar, iar conținutul acesteia este incert și creează posibilitatea redeschiderii unor procese soluționate irevocabil, ceea ce face norma legală drept una neconstituțională, care contravine flagrant articolului 1 aliniatul (3), articolului 20, articolului 23 aliniatul (2), articolului 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) și articolului 120 din Constituție și a articolului 6§1 și articolului 13 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.
- 42.** Urmare a celor expuse mai sus, autorii prezentei sesizări solicită respectuos Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității sintagmei „(...) care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile (...)”, prevăzută de art. 249 alin (3) din Cod administrativ al RM, prin raportare la prevederile articolului 1 aliniatul (3), articolului 20, articolului 23 aliniatul (2), articolului 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) și articolului 120 din Constituție și a articolului 6§1 și articolului 13 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

F. Lista documentelor relevante

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Eu, Natalia Moloșag, autorul excepției de neconstituționalitate, declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții Constituționale sunt veridice, sub ce și semnez.

Cu deosebit respect,

16 aprilie 2021

Natalia Moloșag

avocat Sorochin Iuri

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea depusă de către Natalia Moloșag, reprezentată de avocatul Iuri Sorochin, cu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „[...] care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile [...]” prevăzută în art. 249 alin. (3) din Codul administrativ,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea depusă de către Natalia Moloșag cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,

constată:

La 26 ianuarie 2021 Natalia Moloșag a depus cerere la Curtea de Apel Chișinău, prin care a solicitat inițierea procedurii de executare a hotărârii instanței de contencios administrativ și emiterii în acest sens a încheierii judecătorești, în temeiul art. 249 alin. (2), (3) din Codul administrativ.

Prin încheierea din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat cererea depusă de avocatul Iuri Sorochin, care a acționat în interesele creditorului Natalia Moloșag și s-a intentat procedura de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1544/18 din 06 martie 2019. S-a acordat debitorului Uniunea Avocaților din Republica Moldova un termen de 30 de zile calendaristice de la data recepționării încheierii, pentru executarea benevolă a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1544/18 din 06 martie 2019. S-a adus la cunoștință debitorului Uniunea Avocaților din Republica Moldova despre faptul că în cazul neexecutării benevole, față de acesta vor fi aplicate măsurile coercitive prevăzute de art. 254-256 din Codul administrativ.

La data de 05 martie 2021 Uniunea Avocaților din Republica Moldova a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis cererea avocatului Iuri Sorochin, care a acționat în interesele creditorului Natalia Moloșag, cu adoptarea unei noi încheieri de respingere a cererii Nataliei Moloșag privind inițierea executării hotărârii instanței de contencios administrativ, și anume, a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1544/18 din 06 martie 2019 și a refuza inițierea procedurii de executare a documentului executoriu.

În motivarea recursului reprezentantul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a invocat că încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, deoarece obiectul litigiului este acțiunea în anulare/contestare, nu constituie obiect al executării silite atribuit în competența Curții de Apel.

A mai indicat că acțiunea respectivă ține de anularea totală sau parțială a unui act administrativ, iar acțiunea în anulare/contestare nu constituie obiect al executării silite atribuit în competența Curții de Apel, deoarece actul administrativ este anulat cu efect executoriu prin act judecătoresc definitiv și nu mai produce efecte juridice din momentul emiterii lui, întrucât acesta se consideră că nici nu a existat, nefiind necesar concursul autorității publice precum și executarea deciziei prin intervenția instanței de judecată.

Recurentul consideră că anularea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Baroului Chișinău din 22 decembrie 2015 privind revocarea Decanului Baroului Chisinau, Natalia Moloșag, a fost atins prin însuși decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, care are efect executoriu din data pronunțării acesteia, adică din data de 06 martie 2019. Prin urmare, nu este necesar concursul autorității publice precum și executarea deciziei prin intervenția instanței de judecată.

În această ordine de idei, în conformitate cu art. 174 alin. (3) Cod administrativ, executarea încetează imediat ce scopul ei este atins. La caz, odată ce scopul a fost atins, prin însuși decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, care are efect executoriu din data pronunțării acesteia, adică din data de 06 martie 2019, nu este necesară nici inițierea executării acestei decizii.

A mai menționat că este ilegală încheierea, prin care a fost dispusă executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, prin restabilirea Nataliei Moloșag în funcție de decan al Baroului din circumscripția Curții de Apel Chișinău, or, aceasta contravine prevederilor art. 174 alin. (1), (2) din Cod administrativ, în sensul că, măsura de executare nu este într-un raport rezonabil față de scopul pe care îl are, încât afectează la maxim interesele avocaților din cadrul Baroului Avocaților din circumscripția Curții de Apel Chișinău, la fel, afectează la maxim drepturile Decanului Dorin Popescu.

Reprezentantul recurentei consideră că prejudiciile care vor rezulta din măsura de executare dispusă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, prin restabilirea Nataliei Moloșag în funcție de decan al Baroului din circumscripția Curții de Apel Chișinău, sunt disproporționate față de rezultatul scontat - anularea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Baroului Chișinău din 22 decembrie 2015 privind revocarea Decanului Baroului Chisinau Natalia Moloșag.

La 30 martie 2021, intimatul Natalia Moloșag, reprezentată de avocatul Iuri Sorochin, a depus cererea cu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „[...] care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile [...]” prevăzută în art. 249 alin. (3) din Codul administrativ.

Studiind cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea urmează a fi admisă, cu remiterea acesteia Curții Constituționale, din următoarele considerente.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform § 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În § 83 al aceleiași hotărâri, Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la § 82.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că, la caz, sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, precum și în hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 a Curții Constituționale.

Astfel, obiectul excepției de neconstituționalitate -- sintagmei „[...] care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile [...]” prevăzută în art. 249 alin. (3) din Codul administrativ intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către partea în proces, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect, motiv din care cererea înaintată urmează a fi admisă.

Cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei contestate, depusă de către intimat, constituie o prerogativă a acestuia, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a amâna examinarea cauzei în ordine de recurs, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) din Codul de procedură civilă, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Din considerentele enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de către Natalia Moloșag, reprezentată de avocatul Iuri Sorochin, cu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „[...] care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile [...]” prevăzută în art. 249 alin. (3) din Codul administrativ.

Conform art. 195 și 230 din Codul administrativ și în conformitate cu art. 12¹ din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se admite cererea depusă de către Natalia Moloșag, reprezentată de avocatul Iuri Sorochin cu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „[...] care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile [...]” prevăzută în art. 249 alin. (3) din Codul administrativ.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea depusă de către Natalia Moloșag, reprezentată de avocatul Iuri Sorochin, în vederea examinării constituționalității sintagmei „[...] care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile [...]” prevăzută în art. 249 alin. (3) din Codul administrativ.

Se amână examinarea cauzei în ordine de recurs, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

/semnătura/

Maria Ghervas

judecătorii

/semnătura/

Nina Vascan

/semnătura/

Victor Burduh

Copia corespunde cu originalul

Maria Ghervas

